ՅՈՒՍԻՍԱՓԵՏԵՐՈՒ ԺԱՄԻ — ԹՒ 1933 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 6 ՓԵՏՐՎԱՐ 1886 (Ն. Տ.) 18 ՓԵՏՐՎԱՐ

ՀԱՅԿԵԼՔ

ԳԱՅՄԱՆՆԻՐ

ԱՐՔԱՅԵՑԻՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Տարեկան Վճարումներ

Ի Պոլսոյ ներսը 6 մէջիտ 3 մէջ.
Գաւառաց » 7 » 3½ »

20 փարատ

ՕՐԱԳԻՐ

ԱԶԳՈՒՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԳԱՅՄԱՆՆԻՐ

Հայրենիքի վերաբերեալ հոդուածք եւ այլ զրութիւն ուղղել է ապրիլ. առ. Մեսրոպեան, Ի. Գալիս Մարեան Ջաղջը, Մարդարեան Դիւանագ թիւ 37.

20 փարատ

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԳ

Մեր նախորդ ազգով պատմ. ուենցած էինք տրդէն մեծազգոյ հասարակութեան ծանուցանել թէ, «Հայրենիքս» պրպտիրքին բաժանորդները կատարելագոյն գոհացնելու համար բնաւ ջանք ու ծախսութիւնն է կարելւոյ անարդիւնութիւնը բնելու թնդանոթագրութիւն չտիսի բնենը Ուստ այդ նպատակին հասնելու համար մեր ընկերը ամենեն գլխաւոր և կարան գործն էր «Հայրենիքին» ստորոգիսի ուղղութիւն մը տալ որ իրապես կարող լինէր օգնել մեր ժողովրդեան մտաւոր և բարոյական պատմիչ. Բնական բան ապագային, բարոյական նպատակ է. քաջաբարան տեսակ. Ա. յդ. գիտաւորութիւնի հարի գատեցիներ ոյնպիսի անհնարութեան մը վրայ մեր ընտրութիւն ընելը, որ ստիպեն իւր տարանցումը հանդամանքի լիներ Հայ ժողովրդեան, որպիսի թերիներ մը պէտք եղած ուղղութիւն տալու կարգուութեամբը. Ա. յդ. անձնաւորութիւնը Մեծ. Մարիս Եֆենտի Ազարեանն վրայ դնելուն, նրան իրեցիներ զինը որ մեր թերիներ ուղղաստորութեան գլխաւոր գործն ուր չլինելու, մեր հոգեկան բարեկամ՝ տեսնելով, որ ամենեցիս ու դրնոյութիւն յանձն առած ենք թերիներ մը հրատարակելու. բոլորովին Հայ ժողովրդեան բան ազգային և բարոյական դարգացման ծառայելու. եռանդով. որոյ յանձնառու եղան. գործակցելու մեր այն հնարարութեան Մեծ. Մ. Եֆ. Ազարեանցին մեր ազգային նոր գրականութեան մէջ ունեցած հրամանեանն ու փարեանութեան ծառայութիւնը գրեթէ բոլոր Հայոց ժողովրդին. գրեն առած է, երբեմն իւր գնահատանք Հայոց ազգասիրէն և Մարիս Աւետարերեան հանդէսներու. այլ և այլ ազգային բարոյական գրականներու առթիւ, ասանցնէ գատ թարգմանած է Նոսեռ Ֆրանսայի մեծանուն պատմագրի Լեռագրոյ քաղաքագիտութեան գրանութիւնը. Բնական Նոսեռ անցեալներու հանդարտեալ Նեռանա Պատրիարքի թեկնածու Հայոց Ազգի ու Եկեղեցւոյ ազգաբնութեան մասին յոյնեան պատուական գրքով.

Մեծ յոյս ունինք մեր յարգոյ հասարակութեան և մասնաւորապես բաժանորդաց վրայ, որպէս անոնց թեգութեան գրան ոգեւորեն մեր այս բնաբութիւնն և իրենց գոհունակութիւնը գրեան յայտնեն «Հայրենիքին» գրեան ամենն ու ընթերցասիրեան առատագոյ բնելով գրով գրաւիչեան գրեան ոյ ազգասիրեան գրեան լինեն մեզ բերելու ի ջանք ու բնաբնեն ասանելու ընթերցիս յանձնելութեան.

Տիրայն

Վ. Ց. ՄԱՐԳԵԱՆՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԿԵՐԻՊՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՔԱՐԱՆ Դ.Ա.Լ.Ա.ԹՈՑ

Այս վարդապետն 1876ին լինուեցաւ. 1877ին գրեթէ իր բարուէրը, չարաչարեցաւ, վասն դի այդ չէիրքը փոխադրել կուզէին Պատրիարքարանը.

1878ին նոյնպէս.

1879ին նոյնպէս.

1880ին նոյնպէս.

1881ին նոյնպէս.

1882ին Ներսէս Պատրիարք յանձնա իւր վերապատրաստի մեծամանեներուն մէջտեղը, և հանդանակութիւն մը բացաւ. որ Կեդրոնական վարդապետ մը հաստատուի ու բանայ և Պատրիարքարան ընդունուի. Հանգանակութիւնն ուսանիսն ոյն 1450 ոսկւոյ արդիւնք մը ասուաւ. այս յանձնաժողովութիւնն յանդուգնեցաւ թէ հանգանակութիւնը գէթ 15-20 ՀԱԶԱՐ ոսկւոյ դրեալ բարձրանալ. Ե. ինչ կար չյաջողաւ, քանի որ Սովէրյդ հանար 35 ՀԱԶԱՐ ոսկի հանգանակեալ յանձնած էին. գարձեալ մի և նոյն մարդիկ մինչ չէին կրնար այն գումարին կեսը գէթ հանգանակել.

Վերջապես ասուաւ էր Ներսէս Պատրիարք ստիպեալ փոյլուն և ընդունուի վիճակի մէջ, որ բացուեաց ազգը կը լսուեցեր և. կը գրուեցեր այն յոյսը թէ, ի ձայն կոչեան սիրելի Պատրիարքին հանգանակ Ազգը պիտի փութար մասնակցել հանգանակութիւնեան. և այդ առաջին գումարն ըստ ասուածքով Մեծապատիւ ամենեցն ս. մանր եւ ուրիշ էին դի նոր հանգանակ սահիկներ հետ խոստացան գուարանիլ ազգակ վարկեցին. և ապրին գրաքնիրով ազգին գիտ ծառայելու կամ խոկական բաներ պիտի սիրաբանեին.

Մարիսու մէջ ընդարձակ ծրագրեր պատրաստ կը կենային. Ընդարձակ Պատրիարքարան մը, ընդարձակ դրանիներով, ընդարձակ ընդունելութիւնեաց համար. Կեդրոնական վարդապետ մը ընդարձակ և փառաւոր. ընդարձակ ոգեւորիր հոգեւոր յարձեալ

1883ին հանգանակութիւնեան գումարին վրայ լսուեցաւ մեկ չէր ասեցաւ.

1884ին նոյնպէս. և Ներսէս Պատրիարք կը փոխանակէր Բարգաթնդրէ. ամենեցիս ասեցին. որ ազգային գանձարան գումարներն համ և ճաշակ ասած էին. Նեռասելով թէ Ներսէս Արքարանին կենդանութիւնեն ս. գուսա չեղուեցին. փարեցին ամոր մեռնուանեն ոգոնել. Ներսէս-Վարդապետեան ամուսնով բնիկ բարեկամին մը հիմնել, ընդհանուր հանգանակութիւն բանալ. և նախապէս սարարարեալ 1450 ոսկւոյն վրայ բարգել նոր հանգանակիչի գումարները. և այն հանգանակութեամբ բանալ Ներսէս-Վարդապետեան գիրքերիկի վարդարան մը. Եւ որպէս դի այս նոր ձեռնարկին յանդուգնութեան տարուեցին, նոր մարդիկ, անարդարար մարդիկ ոչնչ էին գրեալ կոնդիկի գործոցն. Գուսան այդ. անձերը. և և հրատարակիչին առաջին յայտարարութիւնը.

Արդեաք ըսել թէ անհնարանք գարձեալ ոչ ոք պատասխանեց այդ հրաւէրին. և ոչ ոք ասարարեալ 1,450 ոսկին հատ մ՝ անգամ չտուին. Սակայն գանց առնուած չէին հանգանակութեան մէջտեղ ասուր. հանար հարկ եղած ձեւերն և հրատարակութիւնը. Երկու տարի յետոյ. 1883 յունվ. էին ոչ ոք պիտի ունենար Ներսէս-Վարդապետեան գիրքերիկի վարդարանը. Նոյն իսկ հոգեւոր Պատրիարքին տանը մէջ, ուր իւր վերին չունեն ասանելոյ. Դիմարդարդ Վարդապետեան և այդ նոր ընթերցութեան մէջ վէճ մեկնեալ արդէն ասարարեալ 1,450 ոսկւոյ գումարին նեռասանելի, թէ այդ գումարը կեդր. վարդարանին և Պատրիարքարանի ընդարձակման հանար էր. Ուր ուրեմն կրցան հանձնային. բարեր տալ եւ գիրքերիկի վարդարանին խոստը չկար. տալ Դալարիկ Կեդր. վարդարանը պիտի բացուէր. և ոչ դարձեալ հանար թարգմանիչ. Ամենեցիս մեկ ձայն մեր. ոչ ոքի նման միտքն խոստանին պարտնեարու. ասարարեալ ոսկին կամ ոչ ոսկին գրեալ կը վճռէր իւր ասարարեալ գումարն, և կը մնէր Գրչեն կը վերադարձնայ. բայց գարձեալ կը անեն թէ ոչ ոք ասարարեալ հեռանան էր իւր դրամին.

Անպատեհութիւնը ամենը կը մեռնեար. ասարարեալ ինչպէսով ոչ ոք Սուլտանեանը ամանդ մէջ նոյն հրամ թէ 1886 ուտիրտ էին վերդարձաց պիտի բացուի Դալարիկ վարդարանը. և զարդ ասարարեալներ հանար կանգնագրիչն և ուսանելոյ յայտարարիչ հրատարակիչ ուրեն.

1886 յունվար էր վերդարձաց կատարեալ. բայց մեր և Կեդր. վարդարանի բացում՝ ուր և նոր ասարարարատութիւն.

Ամենեն սանանէ կը ասեր ցաւ էր թէ վերադարձ էին մեռցած և այդ բացում՝ ասելի օրերն պարզեր եղած էին նոր ասարարարատութիւնեան.

Նկատ. ու անցաւ. փետրվարի էն ալ ոչ վարդարան բացուչ կայ և ոչ բանարաւ. երբ.ցիկ.

Կարելի է որ միտքս մոռցիկ յուսան թէ գայ ամիս, մարտ, որ բրնեան ասարարարութ և. ի թրացուի այդ վարդարան.

Բայց մենք չենք յուսար. Ահա պատճառն.

Վարչութեան Վարչ. մոգոմիս վրանամ ասանեանեան կը յուսար թէ լրիչ տրէն կը բացուի վարդարանը. Իսկ Նորատուանկեան Յարութիւն է. ֆենոմն՝ բան վիպարութեան բարձրաստիճան նեկեքցուանքի մէջ կը կարծէ նեցեր թէ յուսանիկայ սեպտեմբեր էին հարիւ կը բացուի. Արդ. որոնց հուսասալ տեսը է— Ես վերջինին կը հաստատէ. սրամիտեան ան բաներ թէ ապագային գործերն ինչպէս կ՝ընթանան և սեր կը յանգին կամ թէ ինչ բնիկ ազգ բաներ ոչնաք է դուրս յետանկ.ս. համար.

Անուշտ նեղրին պատճառներ կան այս ազգասիրական յետանգամանք. Կը ասեն թէ 300 ոսկի տարեկան ինչպես թէ 1,450 ոսկին միայն գանձուած է, ուստի այդ պատճառաւ բացումը յետանգուած է. Մենք եւս սատ գիտենք թէ Դարբիկոյ նեկեքցին իւր պարտքն իւր հարատաւոց հասարակներուն մէջտեղ է ոչ ոք. և Նորատուանկեան Յ. Հ. Ֆ. ինչպէս դի տարեկան 1,450 ոսկին գիրքերիկի վարդարանի մէջ հաստատութեան գործածուի. որ յոյսի գանանք կը գտնի գանգան տեսանելիով. . . .

Ուրեմն Դալարիկոյ Կեդր. վարդարանն տարի իսկ գինոյ բացուիլ իւր կարգաւոր հասարկներով. Ինչ պատճառաւ տեսար. Էն կը ձգուի. և սրի կերարանուրդ ոչ յեսոյ 1887 յունվ. էն ոչ չտիսի ձգուի. և ոչ պես չարտանարար

Գարձին մէջ գանուոց բարեմիտ և գարդիչ ամենայ ուշադրութիւնը կը գրաւիրենք ոչ գարձանայ վերոյ. և կ՝ապատանդ. Փ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Անցած շաբթուայ բարգաքաղաքութիւնը Արեւելեան ինքզրդնեանմամբ ինչպէս ոչ սկսած էր ոչնչան ալ կը մնայ իւր գիրքերին մէջ.

Գ. Կլատստոն և Լորտ Բոշդերի յայտարարութեան ոչ Անկլիոյ ազգին

նան կատարելագործումներ իւր նոխագրքին բանալու բարեբարեփոխութեան պիտի հնարի։ Այդ բնագրեալ Անկիւրեան կատարելագործումներուն հետևանքը ապերասիկներն է։ Իրապես յանկարծակի ազատական կամ պահպանողական գաղափարներուն այդ երկրի մէջ, մինչև Անկիւրեան կառավարութիւնն ի Պարսկաստան կը հետևին թէ որ ոչ լիովին իրենց անմեղական զգացմունքը։ Աւանդական քաղաքականութիւնը յատակի է Անկիւրեան կառավարութիւնն ի Պարսկաստան երբէք իւր մոգելի ընդունելու անոյշ բնիմայրը փոխելու։

Այսքը կարարութիւնը գեռ իրենց մէջ մերթանելու վրայ չեն [illegible] Պարսկական կարգադրութիւնն ընդունելու մասին։

Ցուցնուած իւր վերջին գաղտնաբանութեամբ սեբերութեան հանգանական ծանուցագրին, ոչ կը հանգանի և ոչ ոչ կը գնդել գիտցց բացերն գիտնալ մեր գիտնարարութիւնը. կը յայտարարի միայն թէ որ և է արգելը որ գրան Հերենանի գիտնարարան զարգացնելու ոգան գիտարարութիւնն գէմ. Ներնարարութիւնը թագարարութիւնն անկախութիւնն հանգանի է. հեռնարար Ամերիկի կառավարութիւնը չարարանկերու վրայ է իւր գիտնարարներ, նորեկս Օմ. կառավարութիւնն ալ իրենը։

Նաւայնի ցոյց եղ է մեացած, այդ հեռեւանը կիրեալ լինել Ռուսական գրահանան իրեն զրեալ հրամանին Իրանիս նաւանանգարի մէջ տարեալ մինչև ցնոր ազգարարութիւն։

Պարզիչ լինելու խոցարարութիւնն գործարարեալ մասին ասին լուր։ Հեռեւանները այդեալ թէ այդ գործարարութիւնը բնաւ չեն ուներ կամ չատ մեր կանեն, այդ չատ ցաւալի պիտի լինի, ինչպէս ցաւալի է Սերբա-Պուլգարական գինագործարան մեանալ քան որ վերջանալը։

Գերմանիոյ մէջ, կառավարութիւնը պահպանողական մասը ու ազատական ազգային խորհրդարանի մէջ և ոչ գարարական գրարերը կը բարձրանին իրենց ճանաչանալու՝ Լեհական տարերքի գէմ։ Խորհրդարանը գործելու ատան գայլ կը տայ Պիսմարքը իշխանին իր բարցած գաղարարքին ուեղեալ կենալու գէմ իրենց անարդանութիւնին զարգիկրա. և գիրենը գուրս վանելու։ Լեհացուց լեզուն պիտի վերնայ, եկեղեցականը արարարին և Լեհական մի մեծ հարարարներ ենթարեն և ասնանց անց Գերմանիացիներն պիտի բանեն։ Պատերազմի գարարանն գրանցեց արգէն Գերմանական գեղեցիկն մէջ մեկ ամեն Լեհական ազգայնութեան գարարանը գիտարարները։

Պարզիչի Նորա անուն լրագիրը որ Ռուսական հոգն է, բնականաբար արգար կը գանէ Գերման գիտանգարանի բանալ։ Մինչեռ, բան իրեն միջազգային հարարարով Պիսմարքը իշխանին հարարարանան քաղաքականութիւնը անհարարանի կը։ Գերմանական կառավարութիւնը սեր է իր ատաը մէջ և Լեհական ատան ինչ է որ, մի արարարարեալ և ազգային բան։

Նաեւ յանց հարարարանը հանեալ Ներարան և յատարարեալ Ռուսական ազգը խանիրեալ լուսեան իրենց բերարը ու մինչև արեւելեան մարդիկը կը խանին ազատարարարութեան մասին կը խանին գրանը նոյնպէս արարարարեալ և ազգային իրար են միայն։ Մինչ մի միայն անոնք են Գերմանական մեծամասնան ազգեւ խանարարներ, ոչ գրանց, ոչ նոյնպէս Ռուս քան մի Գերմանացի լինել—ոչ։ Այդպարարար

և Աբարիոյ մէջ տասն և մէկ հազար Անտառքի և Աբարիոյ մէջ 80,000 տարիներն հանգանակուեր հարիւր քսան և երեք հազար։

—Լուսաւորչ կայսեր եղբորորդի Օմեն Արքեպիսկոպոս գրգռութիւնն մի պիսակ ընել յարեւելս։ Ներքին բարբարութիւնը Քրիստոսէն մեկնելով Եդեսիայոս, Լեռնիս, Նրսուսագիմ Իշխիր պիսակ ապրեցէք ուստի պիսակ գոյ մայրաքաղաքս մի քանի ոչ հիւր լի. նեղու Վ.Հ. Սարգիսեանն։

—Բանակին հաւատարութիւնը վերջնապէս ընդունեցեր է ամիսներն. Ներ կարտանել Պուրբէրի շարքը Գերմանական գրութեան Սայն ամբարեանց լինելիութիւնը պիսակ ատաւ 1890ին. որպ համար պիսակ ծանուցեր ուրեալ քան վեց միլեան ֆրանք։

—Բերլին Ասոնաց Բարլոս վարժարանին չնչը որ Վ.Հ. Սարգիսեանն կը վերաբերի և որպ նրկու տարեկան վարքը հազար երկու հարիւր ոսկոյ չափ չէր վճարուած վարժարանին երեսնական անձնութեան պատճառաւ, Վ.Հ. Սարգիսեանը բարեհաճեցաւ կրկնական նախարար Վ.սեմ. Մարնեֆի փարպի մինդրագրութեամբ այն գումարը բարձեր Վ.տրտարանին ասպիսորոշուհի այն կայսերական ընտրելին համար երգարարարական ցոյցեր ըրեր են վարժարանին մեծ արարելն մէջ։

—Կրկնական պարտաւորան մէջ ժամանակէ մ'ի վեր գումարաւոր Բէյրի յանձնախումբը իւր տեղեկագիրը պատրաստած լինելով. երկի նոնարարաց թարգմանի նեղիրդարարք է, գոր քննելով մի քանի կիսաերը բացատրութեան կարտ գտեր և յետ է Ճանաչանոյց։

—Ազնիւթեան յանձնաժողովը որ իւր նիստը Ապարտարարութեան գրբանը մէջ կընկի մի ընդհանուր և մանրամասն տեղեկագիր կը հրատարակի, որպ մէջ ամփոփուած է այն բոլոր նուէրները. որոնք ստացեալ հանձնարարներ 29ին, որ ժամանակ հաստատած է յանձնաժողովը. մինչեւ 31 յունվար եղած են կայսերական բանաձին Բոտ ստ տեղեկագրի. յանձնաժողովը ստացեր է 772 337 ղրշ. և ոչնչաչ նիւթեր. 1,896,146 ղրուշ տրամարարեալ։

—Ֆէյլի-Նիւշի յայտարարութեանց նայելով Պիրիսի տանին հանձնարարեալ Ազգային նաւատորդին միանալու համար Անգլիոյ կառավարութիւնը երկու մարտնաւ. Եւ գրեր է, որպ հանձնէն յետոյ Միանական նաւատորդին անդամներ պիսակ գաստարարուի։

ՀԵՌԱԳԻՐ

Լոնտոն 15 փետր.— Քարբրիշ նաւարարդ գնացած Մի-գրիբիս մասնան ստ ստատաս մեռեցաւ ի Ի. Գոլֆ։

Փարիզ 16 փետր.— Մի քանի արարդեր կը գրեն թէ գրոյց կայ գրարարեան Բիշոսի համար, թէ հատարարարարութեան կարգի գնացած դիրքի նշանարարի ի Ինդրարարի Ազիրաս գարարարարեան ռեակ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ղազարիոյ եկեղեցւոյ բանանայութեան համար երբեմ բնակարարաց. Նեղը վերջապես բնակուեցան Կրան. Ժողովին. մին է Սամանիոյ թարգմանիներն Ղ. Միքայէլ անուն անձր և մեւսն Գէորգ-Մուս բնակիչ Բարիզի ազգայի արդին Ղ. Գրիգոր։

—

Սուտ արարդ կը ծանուցանենք որ Լ. Գոլֆ Հայոց Ժողովոյեան ընտրարարարար

ԹՂԹԱԿՑԱՌՈՒ – ԳՐԱԿԱՌՈՒ

Վ. ԱՍԼԱՆԵԱՆ ԵՒ ԵՂԲ

Իրենց նոր բացած վաճառատան մէջ Զաղմանբերայ հասցէ թ. 31. կը գտնուին ամեն տեսակ գրքեր, քարտէզներ և գրագրի վերաբերեալ թղթեղէն և զանազան պիտոյքներ թէ մեծ և թէ՝ փոքր քանակով.

Գնողներ յոյժ շահաւոր վաճառականաց վերաբերեալ բոլոր տեսակներ և մանրաւոր ամեն ձեւերով և խիստ գիւրագին.

Գաւառներէն եկող յանձնարարութիւնք փութալի իմանալով կը կատարուին.

Ե. ԱՍԱՏՈՒՐ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԲՈԲՈՒՐԻ

Դարձեալ հասաւ

Զահանեան Ցիգան Լէֆէնտիի հանրածանօթի Լէզկովի Հոր Հոր տպագրի գրերէն բացուած.

Կնգրանատնին է Ց. Աղամեան և ընդ. թ. Գրիգոր — գրամատարարներ. Պոլիս Հաղթանակի մատեանի թիւ 34.

ՀԱՅ ՎԱՌԱՌԱՏՈՒՆ

ՆՈՎԵՄԲԵՐԻՆՆԵՐ

Ն. Գալաթիոյ - Թուխլուճէ թաղ. թիւ 39 ՀԱՅԻՆ ԳԻՐ ԳՐԻՉԸ

Ա յս վաճառատունը որ 1883 տարուան Գրի հաստատուած է, մի քանի մասնաւոր ձեռնարկուներու անդրադարձման միայն յատուկ գոյացուցած կարծեաց հոգեւոր, յայտ որ կանոնաւորապէս յարուցանելով. անդամ մ՝ ալ կը վերահաստատէ թէ, հոգը ամեն պատասարեր դարձի ընդունելութիւն ունի, և կրնայ յանամ տարիլ դարձ ու զարդացնել. թէ թէ ցիչ շատ քաջալերութիւն մատչէ։

Ապաքէն հաստատելով որ տարրին մեծամասնան հանդիսաւոր որ և է դարձի ի Հայս զարգացումն յոյժ փափաքելի է ազգասիրական զգացմամբ ունեցող ամեն ազգայնոյ, յուսալից եմ թէ որ քան զոր ստանալ համբիր ընդունելութիւնն պիտի արժանանամ տիրելի ազգայնոց կողմանէ.

վաճառատանս մէջ կը ծախուի նոյն ընկերի փոքր թէ մեծ քանակութեամբ. Դպրոցական գիրքերու ամեն տեսակ ընտիր ազգայնոց.

Մնալս Ցիսդիհանց

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Ե. Ե. ԳԼՈՒՆՔԵԱՆ

ՄԱՐԴԻԿ ԵՒ ԻՐՈ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԵՒ ՀԱՄԱՐԱԿԱՆ ՀԱԶԱՐ ՏԱՐԻՆԱՑ

Ի պարուսիոյ ազգային և բնիկաստան հանրակալ վերաբերեալ տեսութեանց մէջ, որոց հետ միացուցած է տիպ. նշան տալ և ոչ պարտադրեց մէջ իւր կոչ է խուսուած կրթական և գարմանական նաեւ.

Կը գտնուի ամեն գրավաճառաց քով. Գին 12 գրուշիսն.

ՄԱՆՈՒԷԼ Ն. ՄԻՍԷՔՈՒՐԵԱՆ

ՆԿԱՐԱԴՐԱԿԱՆ

ՈՒՍՈՒՑՄՈՒՆՔԻՆ Ի ՀԱՅՏՈՆԱԿԻ ԳԻՒՂԱՒՈՒ

Որ ուսումնական Ցանկասարաց

Ց Ե Ղ Ա Դ Ր Ա Ն Ի Ն Ի Ն

Ցարդ և Զարգ. Հնէն և Նորէն

ԳԻՏՈՒՆԻ ԳԻՏՈՒՆՈՑ

Գնած Ռ. Բ. Գ. (սոսոց)

Հայրենիքն գաւառաց բնակ. նիստրագրութիւնն, անեղագրութիւնն, ազգասիրագրութիւնն, չէն և ամրակ գանգրէից նիստրագրին, ուսանողութիւնք և այլ նիստիք գարուանոյ Ազգ. գրած մէջ է. ամենայնիւր և հնասարքրատան գրուած շրջանցեալաց և յաւ նորք սեռութիւնքս արժանի ամեն Հայոց յանանունի փիրանուիրեան.

Կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով. կեղգրանատարքն Գիպոս Գանձեղարանի հարգարքի գիտ գրի Գ. Հիշ. Ճանապարհ վաճառատան, թիւ 11։

Գին — Ռ. և Գ. մասերն Ցանան. իսկ Ռ. Մասն 10 գրուշիսի.

Վարարանաց համար գանգատելոյ գեղ կը լինի, և յանձնարարութիւնք ընդունելի կը կատարուին.

ՀԻՒԱՆԴԻՆ ԲԱՐԵԿԱՄԸ

Ի Տաք. Ս. Ֆ. Ռոլիֆոնի

Մարդ գործոյն մէջ, որ առաւել քան 400 էջերէ բաղկացեալ է, հնդիկներն ամփոփած է այն ամեն ծառայութիւններն, որոնք հարկաւոր են պատասխանելու, որը հարիւրաւոր են հիւանդաց պէտք եղած ընտանեկան խնամքները կատարելու, բժշկական գանազան գեղագրերն պատրաստելու գործածելու և մանաւանդ յանկարծական պատահարաց մէջ՝ հարկ եղած անմիջական դարմանները տալու։ Մարդ պարտաւորեցնելու մեծ ծառայութիւն մը մատուցանել կարողանալ է առ Հայ բնտանեաց մէջ որոց բարեբաղդ գարկ լինելով տարիոր տարիներով է մը, կը գտնեն յաճախ թերութիւններ և թերներ, որոնք լեռաց մեծ տպեսից պատճառս կը լինեն.

Ներգրաւուածներ է Արտաքսան գը բարատուոր, կը ծախսի բարար Հայ գրբարեմատաց և Գ. վերոյի քով թ ինարու Դրամ 1 մէջեան.

ԸՆԹԵՐՑՈՒԱՆ

ՆԱՄ

ՍԻՐՈՒՆ ՁԲՕՍԱՐԱՆ

ՄԱՆԱՆԱՑԵՆ ԵՒԴԻՏԻՑԻ ԳՆԻՐՔԸ

38 Գեղեցիկ պատկերներով զարդարուած

Սոյն գրատարքը ստեղծ ատաղ հրատարակեալ ՊԵՐԱԿԱՆ կամ՝ ՄԱՆԿԱՆՑ ԳՐՔԻՆ Ջ. մասն է. և կը պարունակէ՝ մանկական երգեր, կարճ հատուածներ, առասաներ, առակներ և փոքր պատմութիւններ.

Դրնոն Զ գանգեան

Կը վաճառի Մարգարեան գրքասանոցը. Մեծաման փոքրոց՝ գրագրոց համար 0,0 15 գրշ. կը լինի.

ԱՌԱՔԶԻՆ ԴԻՊԻ

ԳԱՂԻԵՐԻՆԻ Ի ՀԱՅ ՅԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ

Ի ԳԼԽՈՒ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՅԱՐԱՆԱՆՑ

Մարդիկ

Ս. Ի. ԳԼՈՒՔԵԱՆ

ՀԱՅԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ. ԳՈՂԱՆԱՑԻՆԵՐ

(Դարձեալ)

Սոյն գրատարքն գրատարաստուած է բարարքին նոր նիգիրատարոյ գրութեամբ մէջ, որ կուգայ մեր ազգայնոյ փարարանաց մէջ Գաղիերէն ուսուցման նեղանակն յեղափոխել, և մինչև հիմա գործածուած գրատարքներն և հին գրութիւնն վանել որը փարանակ ազգկերտին գիւրութիւններ ընծայելու, փարանակ ոգնելու նորա ուսումին քայլերան լեզուին մէջ զոր ունի կոչոսի ուսանել, իրեն համար բարարքին տարբ մը լեզու, ընդհանրապէս գոյն և ուսումն վարկերին ազգերքին տարեն, ոչ պիտի գործատարութիւնքներ կը նեռեն որը կը խարատանեն և կը յուսատանեն իսկ գինը.

Մինչև հիմա գործածուած գրատարքը յանձնեցնելու և որը քան կարգին յարմար են մեզի Դասընթացներու իրենց մասերնի լեզուն ուսուցանելու և բարեբարին անդարձեր և անոգուտ տարարքի ազգերքի մէջ. Ահա այդ գրատարքը տեղն գրաւելու համար պատրաստուած է այս նոր գրատարքն որ կուգայ մեր ազգային փարարանաց մէջ մեծ պտոյտ մը լեզենելու և այդ կարեւոր լեզուի գիւրին կերպով ուսուցման նպատակ նպաստելու.

Արդէն Ցարեանցին անունը բաւական գրատարան մէջ գործոյն կարեւորութիւնն և օգտակարութիւնն.

Կը ծախսի ամեն հայ գրավաճառաց քով՝ ի գին և գանեկան. Կեղգրանատարքն է Արտաքսան տպարանն, 13. Ցանկարան խան.

ՎԱՐԵՐՆԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՁՅՆԵՏՈՒՄԻ

Լաւագոյն քառաթերթի վրայ ամէն լեզուաւ կը պատրաստուի ի գին 100 հատը 10 դրկ. պէտք ունեցողները պէտք է դիմեն Լիսաժեան տպարան. Ցանկարան խան 13 Կ. Պոլիս

Ա Զ Դ

Լրագիրս ձեռքն կը ծախսուի նաեւ հանրածանօթ ջրմանաց Գոլան և Ռաֆոր ապաթերու խանութին ի Գանձէ գաւառ.

ԱՐՅՈՒՆԱՏԷՐ

Մ. Ե. ՄԷԼԻՔԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐԴԱՐԵԱՆ

Զաքէզգիրայ Խոշանը Գոնճարիք

խան թիւ 8

— 46 —

Զարմ էր գալով մը բարեկ տարով. հիմա կիրթ կամ բանիկներն մէջը թարեցին. գոր իւր սա ֆիզ փարքին լիներան միայն մէջ ունէր. զգալին Ռիֆ ֆուրը շէրեով նաւոյ և կրանի դեռ գան հանեց. Տան Մարքանիսին զգալն բերանին մանանոյ ամանեալ, կասարքանեան հնարաւոր զգալ, գասն ժարեալ մը բրեալ.

—Տան Լաւ-քա՛, Տան Լաւ-քա՛, կարծեմ մինչև յարդ բրանեցոյ կը բաւեն.

—Ծնդ բրի՛ ես, պատասխանեց Տան Լաւ-քա զարուրելով.

—Ա՛խ.ք. անարքեանքեան կասարքն հանեցոյ մեռ էր, գոր իրրեւ. Ձեր բանքին տասանեան էր.

Նոյն տասն Տան Լաւ-քա նպարոր հանար թ-յոցած բանքերի թիր բանեց. յետոյ հանեցարքն հնարաւոյ խոսարքն բան.

—Ձեռք, իսկի գալ. Կանգնիր Ձեզի հանար ոչ գալով մի լեցանեմ. թեպ կոցանեն սկսեալ մեռ էր . . . կիրարքասարքեմ որ ոչինչ ընդունի գնեց.

—Լաւ ուրեմն, լեցաց լեր, պատասխանեց Տան Մարքանիսին, և տասնց երկրացեալ բրեցեց.

Երբարեւ Տան Լաւ-քայի ընդունելի ոչինչան գրատարքն կերպով ապրեց, որ ցիչ հարար Տան Մարքանիսին տարքն էր. և գէշ կերպով ընդունեց հանեցն, ոչինչը մեռանքեան գրաց ուշ-գրելով. պարտիսի ոչ ցրաստեալով. Երբ գուրս կեցեալ ուժով մը մեռանքեան բանեց և մատուրեցեր բանարով ընտ.

— 47 —

—Երդեցար բան մի տարքը.

Ձեռնաս նայն լիներ տեսնելով կրեցեց.

—Զատարարքիւն յանձնարարս հանար չէ, ասարքն երբէնն ոչանալաց մեռանքեան գրաց բան մի կրնայ գտարքիլ, և այն ատեն գաղ կերրեանար հանարարեց, որով բանարդն է կանխաբան գարքեր.

—Ուրեմն ոչ բան գարքիցեր. Տէր Մարքարեր. պատասխանեցին.

Գեռ ոչ խոսարքեր յարարատանան՝ Տան Մարքանիսին մեռանքեր գրաբանս դրան ոչնչան մանրամասն կեցարով. գիտանեց, որ հարար մը անարամ ոչինչ չտեսեր. ոչտոս հանարեալ կրեցին և կրեցին կրարք.

—Պատասխանին յանձնարարս հանար չէ . . . ոչ գասն դի կրնայ ըլլալ որ բան մը պատեալ և մեր գրաց գասնանի բան մեռանար. հանարք է. Ոչիրատարս, կեցարեր թէ գաս հասատարամ մարդ մի էս.

Մինչդեռ մեռանքով գիտ կը բանարքեր. ոչբրամ ոչ գեռն Լաւ-քան կը գիտար. ուսարքն ուսանանքեան գրաց ոչնչանքանքով միայն անարամ կը թուեր. և չէր գիտեր թէ պատրաստ ոչասա մեռանքեր եղարդը վրայ գեռեր. յանձարարանի մեռարք գիտա մեռեցան. ոչա է եղարդ գիտար փարքանանքեան գրեցեր գրեցեալ գասարանա կերբան գրաբանեցեր շրջանեց. Գիր մը ուսարք գրեց ոչիրատ անեցեալի կերբարքով հանարան բերբ գիտ չէր գիտեր. գասն չէրեն կը կեցեր. Տան Լաւ-քա կը բանարք. և մինչդեռ եղարդը գասն գասարքեր. Տան Մարքանիսին գասարքեր. գասարքեր գասարքեր. գասարքեր գասարքեր. գասարքեր